

رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی

دوره ۵، شماره ۱۸، پاییز ۱۳۹۶

ص ص: ۳۲-۲۳

بررسی موانع استعدادیابی در ورزش ایران

نوید اسدی^{۱*} - محمود گودرزی^۲ - سید نصرالله سجادی^۳ - ابراهیم علی دوست قهفرخی^۴

۱. دکتری مدیریت و برنامه‌ریزی ورزشی، دانشگاه تهران، تهران، ایران ۲،۳. استاد گروه مدیریت و برنامه‌ریزی ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه تهران، تهران، ایران ۴. دانشیار گروه مدیریت و برنامه‌ریزی ورزشی، دانشکده تربیت بدنی،

دانشگاه تهران، تهران، ایران

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۵/۰۱/۰۲، تاریخ تصویب: ۱۳۹۵/۰۴/۳۰)

چکیده

تحقیق حاضر با هدف بررسی موانع استعدادیابی در ورزش ایران انجام گرفته است. روش پژوهش حاضر آمیخته از نوع اکتشافی متوالی بود و فرایند جمع‌آوری اطلاعات تحقیق در سه مرحله، مطالعات کتابخانه‌ای، ۲۶ مورد مصاحبه و توزیع پرسشنامه محقق‌ساخته که حاصل مطالعات کتابخانه‌ای و سپس مصاحبه‌های انجام‌گرفته توسط محقق بود، صورت گرفت. نمونه پژوهش ۱۴۵ نفر بود که از شش گروه رؤسای فدراسیون‌ها، مسئولان کمیته استعدادیابی آن فدراسیون‌ها، افراد شاغل در دفتر استعدادیابی وزارت ورزش و جوانان، استادان دانشگاه، مربیان استعدادیاب و مسئولان استعدادیابی باشگاه‌ها، تشکیل شده بودند. به‌منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها علاوه بر آمار توصیفی از آزمون‌های آمار استنباطی مانند تحلیل عاملی اکتشافی، تحلیل عاملی تأییدی در نرم‌افزار پی ال اس و آزمون فریدمن استفاده شد. در نهایت تعداد ۷۰ مانع در استعدادیابی ورزش ایران شناسایی شد که در هفت فاکتور دسته‌بندی شدند و موانع انسانی با میانگین ۵/۴۷ به‌عنوان مهم‌ترین فاکتور شناسایی شد. نتایج پژوهش حاضر نشان‌دهنده وجود موانع بسیاری در ساختار استعدادیابی ورزش کشور بود که نیاز به توجه مدیران و سیاستگذاران عرصه ورزش دارد تا با برطرف شدن آنها، ورزش کشور به آنچه برای آن هدف‌گزینی شده است، دست یابد.

واژه‌های کلیدی

استعدادیابی، ایران، موانع، ورزش، ورزش قهرمانی.

مقدمه

مسئله، کشورهای صاحب‌نام در عرصه ورزش قهرمانی به طراحی و اجرای فرایند استعدادیابی به‌صورت نظام‌مند، یکپارچه و جامع اقدام کرده‌اند. در ضمن اطلاعات موجود نشان‌دهنده کاربردی بودن طرح‌های استعدادیابی و وجود برنامه‌های منسجم و هماهنگ در سازمان‌های مختلف ورزش قهرمانی در اجرای طرح‌های استعدادیابی در کشورهای مذکور است، به‌طوری‌که بتوانند با پیش‌بینی و مقابله با چالش‌های محیطی، در انجام رسالت و تحقق اهداف خود موفق عمل کنند (۱۷).

در کشورمان نیز درک اهمیت موضوع استعدادیابی بین محققان تربیت بدنی و علوم ورزشی به تهبیه طرح‌هایی به‌منظور استعدادیابی منجر شده است که اکثریت این پژوهش‌ها اغلب به استعدادیابی و ارائه مدل برای شناسایی استعدادها در یک ورزش خاص پرداخته‌اند و سعی در ارائه راه و روشی به‌خصوص برای استعدادیابی در رشته‌های ورزشی که تحقیق در آن زمینه انجام گرفته، داشته‌اند (۲). در دهه گذشته تعدادی از فدراسیون‌ها نیز شیوه‌های مختلفی را برای استعدادیابی در پیش گرفته‌اند که اغلب به شکل ایجاد کانون در استان‌ها، دعوت عمومی از افراد مورد نظر و برگزاری مسابقات است. سازمان تربیت بدنی در سال ۱۳۸۲ سند راهبردی نظام جامع توسعه تربیت بدنی و ورزش کشور را به‌طور کلی و در دو سطح کلان و خرد مورد تحقیق و بررسی قرار داده است و در این سند در خصوص بحث ورزش قهرمانی و استعدادیابی، نهادهای مجری فرایند استعدادیابی و اهداف و فعالیت‌های آنها تدوین و مشخص شده است. یکی از اولویت‌های پژوهشی سازمان تربیت بدنی و پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی نیز طی سال‌های ۸۶ و ۸۷ طراحی و تدوین نظام جامع استعدادیابی در کشور بود. با توجه به پژوهش‌های صورت‌گرفته در زمینه استعدادیابی به‌صورت تکررشته‌ای در پژوهشکده تربیت بدنی وزارت علوم،

موفقیت کشورها در میداين بین‌المللی ورزشی علاوه بر تأثیرات اجتماعی و اقتصادی، نمادی از ثبات و توانمندی‌های همه‌جانبه آن کشورها محسوب می‌شود و یکی از علل سرمایه‌گذاری بالای کشورها در ورزش قهرمانی و حرفه‌ای، از این مورد نشأت می‌گیرد. موفقیت در ورزش قهرمانی در گرو حداقل سه عامل است:

۱. استعداد ذاتی مناسب، ۲. شرایط روانی مطلوب، و
۳. تسلط بر مهارت‌های تکنیکی (۱۶). به گفته بسیاری از مربیان و صاحب‌نظران از بین عوامل مذکور، استعداد ذاتی یا مادرزادی در اولویت و یکی از مهم‌ترین عوامل در زمینه ورزش قهرمانی است (۷). استعدادیابی مفهوم تازه‌ای در ورزش نیست، بنابر شواهد موجود حدود پنجاه سال است که مربیان به‌طور غیررسمی به استعدادیابی و ارزیابی وضعیت جسمانی و روانی افراد مشغول‌اند، اما تا پیش از سال ۱۹۷۰، که کشورهای اروپای شرقی به‌ویژه روسیه، آلمان شرقی و بلغارستان برنامه استعدادیابی داشتند، در هیچ کشوری چنین برنامه‌ای وجود نداشت (۸). نتایج حاصل از استعدادیابی در کشورهای حوزه اروپای شرقی غیرقابل تصور و حیرت‌انگیز بود. بیشتر افرادی که در بازی‌های المپیک ۱۹۷۲ مدال گرفته بودند، به‌ویژه از آلمان شرقی، به‌طور علمی انتخاب شده بودند. این موضوع در مورد بلغارستان در بازی‌های المپیک ۱۹۷۶ نیز صدق می‌کرد. تقریباً ۸۰ درصد افرادی که مدال گرفته بودند، نتیجه فرایند شناسایی استعدادها بودند (۱۸). تعریف استعداد به شرح زیر است: استعدادیابی عبارت است از فرایندی که توسط آن خردسالان بر پایه آزمون‌های معین، به سمت ورزش‌هایی که بیشترین شانس موفقیت را در آنها دارند، راهنمایی می‌شوند (۵). پیدا کردن مؤثرترین و پرکاربردترین روش استعدادیابی بسیار پیچیده بوده و از مدت‌ها پیش دغدغه محققان بوده است. با توجه به این

روش تحقیق

روش پژوهش حاضر آمیخته از نوع اکتشافی متوالی (ابتدا روش کیفی و سپس روش کمی) بود. جامعه آماری و نمونه تحقیق به شش بخش تقسیم شد که عبارت بودند از: استادان دانشگاه که در زمینه استعدادیابی فعالیت علمی داشتند و نمونه‌گیری از آنها به صورت هدفمند غیرتصادفی به تعداد ۳۷ نفر بود؛ ریاست فدراسیون‌های ورزشی که در حیطه ورزش قهرمانی فعالیت دارند و دارای کمیته استعدادیابی هستند به تعداد ۳۳ نفر و مسئولان کمیته‌های استعدادیابی آنها نیز به تعداد ۳۳ نفر که نمونه‌گیری از آنها به صورت تمام‌شمار انجام گرفت؛ مربیانی که در زمینه استعدادیابی فعالیت داشتند و نمونه‌گیری از آنها به صورت هدفمند غیرتصادفی به تعداد ۲۲ نفر بود؛ مسئولان کمیته‌های استعدادیابی که در باشگاه‌های ورزشی ایران فعالیت می‌کنند و نمونه‌گیری از آنها به صورت هدفمند غیرتصادفی به تعداد ۱۳ نفر بود؛ ریاست و کارشناسان دفتر استعدادیابی و توسعه ورزش قهرمانی و حرفه‌ای وزارت ورزش و جوانان ایران به تعداد ۷ نفر. نمونه‌گیری در بخش کیفی به صورت نظری (هدفمند و غیرتصادفی) انجام گرفت و مصاحبه‌ها تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت. شایان ذکر است در مجموع ۲۶ مصاحبه با ۲۲ نفر انجام پذیرفت و تعداد نمونه در بخش کمی نیز ۱۴۵ نفر بود. برای فرایند جمع‌آوری اطلاعات از مصاحبه‌های کیفی با نخبگان و صاحب‌نظران استفاده شد و موانع موجود در استعدادیابی ورزش ایران شناسایی شد و سپس این موانع در قالب پرسشنامه محقق‌ساخته توزیع شد تا اطلاعات مورد نیاز محقق برای اولویت‌بندی موانع استعدادیابی در ورزش ایران جمع‌آوری شود. به منظور جمع‌آوری داده‌ها و خالص‌سازی آنها پس از بررسی روایی محتوایی و صوری ابزار که توسط ۱۰ نفر از استادان صاحب‌نظر در این زمینه

تحقیقات و فناوری و بررسی‌هایی که انجام گرفته و نتایج آن ذکر شده، می‌توان نتیجه گرفت نه طرح اجرایی برای استعدادیابی در کشور وجود دارد و نه دستگاه معینی به صورت جدی به استعدادیابی می‌پردازد. همچنین بین دستگاه‌های مختلف در زمینه استعدادیابی هماهنگی وجود ندارد و در این مورد پاره‌ای از دستگاه‌ها به صورت جداگانه، فعالیت‌های پراکنده‌ای را انجام می‌دهند (۱۵). اما در نهایت باید دید که آیا فرایندها و آزمون‌هایی که به کشف و پیش‌بینی استعدادها می‌پردازند، تا چه اندازه مؤثر بوده و هستند و تا چه حد می‌توان به آنها اکتفا کرد و آیا از این طریق می‌توان افراد مستعد با آینده موفق در ورزش را شناسایی کرد و آنها را با اطمینان کامل به سمت رشته ورزشی معینی سوق داد تا در آن رشته پرورش یابند و استعداد خود را نشان دهند یا خیر؟ با نگاهی به کشورهایی که در دنیا به امر استعدادیابی پرداخته و به موفقیت دست یافته‌اند، می‌توان گفت جواب این سؤال‌ها مثبت است. در کشور ما نیز متخصصان امر با مثبت بودن جواب این سؤال‌ها موافق‌اند، اما در اجرا شاهد آن نیستیم و همچنین در امر نتیجه‌گیری نیز شاهد نتایج تکرارناپذیر و گهگاهی و در امر مدال‌آوری که ماه‌عسل ورزش قهرمانی است و در نهایت می‌تواند نتیجه فرایند استعدادیابی باشد، آن‌طور که باید و شاید و درخور استعداد‌های کشورمان است، ظاهر نمی‌شویم و استمرار و تکراری را که حاصل تلاش سیستماتیک در پروسه استعدادیابی باشد، کمتر مشاهده می‌کنیم. اشکال کار از کجاست؟ چه موانعی بر سر راه فرایندهای استعدادیابی وجود دارد که به درستی به مرحله اجرا و برداشت نمی‌رسند؟ این تحقیق نیز در همین زمینه انجام گرفته و به بررسی موانع و مشکلات استعدادیابی در ورزش ایران پرداخته است.

نتایج و یافته‌های تحقیق

در بخش آمار توصیفی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی در قالب جدول ۱ نمایش داده شده است.

انجام گرفت، از آزمون تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی به‌منظور بررسی پایایی و روایی پرسشنامه تحقیق، استفاده شد. پس از انجام مراحل تأیید پرسشنامه با استفاده از آزمون فریدمن، موانع استعدادیابی در ورزش ایران به‌ترتیب اهمیت اولویت‌بندی شد.

جدول ۱. اطلاعات جمعیت‌شناختی

متغیر	سطح متغیر	فراوانی	درصد
جنسیت	زن	۲۳	۱۵
	مرد	۱۲۲	۸۵
مدرک تحصیلی	کارشناسی	۴۰	۲۸
	کارشناسی‌ارشد	۵۰	۳۴
	دکتری	۵۵	۳۸
	رئیس فدراسیون	۳۳	۲۳
وضعیت و سمت شغلی	مسئول استعدادیابی فدراسیون	۳۳	۲۳
	دفتر استعدادیابی وزارت	۷	۵
	استاد دانشگاه	۳۲	۲۲
	مری استعدادیاب	۲۲	۱۵
	مسئول استعدادیابی باشگاه	۱۸	۱۲

در بخش آمار استنباطی، به‌منظور شناسایی و دسته‌بندی موانع استعدادیابی در ورزش ایران ابتدا با توجه به سوابق نظری و تجربی مرتبط و همچنین نظرخواهی از خبرگان و استادان و انجام مطالعات اکتشافی و مقدماتی ۷۱ گویه شناسایی شد. سپس در قالب یک پرسشنامه ۵ ارزشی لیکرت از پاسخگویان خواسته شد تا اعلام کنند تا چه اندازه آن عامل از نظر آنها بازدارنده استعدادیابی در ورزش کشور است. آنگاه با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی موانع دسته‌بندی شد. به این منظور ابتدا با استفاده از شاخص کیزر مایر (۰/۸۱۵) و آزمون بارتلت ($K^2=12368/09$; $Sig=0/001$) و

داده‌ها برای تحلیل عاملی اکتشافی مناسب تشخیص داده شد. سپس با استفاده از تحلیل مؤلفه‌های کانونی و چرخش واریماکس و با در نظر گرفتن عوامل که بار ویژه آنها بیشتر از یک است، موانع استعدادیابی در هفت عامل جمع‌بندی شدند و در نهایت این عوامل با کمک استادان و خبرگان تحت عناوین انسانی (۶ مانع) با واریانس ۶/۹۳، زیربنایی (۱۰ مانع) با واریانس ۱۱/۶۶، مالی (۹ مانع) با واریانس ۹/۵۶، فرایندی (۱۰ مانع) با واریانس ۱۱/۲۷، مدیریتی (۱۵ مانع) با واریانس ۱۱/۰۹، علمی و پژوهشی (۱۰ مانع) با واریانس ۱۲/۸۱، حمایتی و پشتیبانی (۱۱ مانع) با واریانس ۱۰/۷۶ نامگذاری شدند.

در بخش آمار استنباطی، به‌منظور شناسایی و دسته‌بندی موانع استعدادیابی در ورزش ایران ابتدا با توجه به سوابق نظری و تجربی مرتبط و همچنین نظرخواهی از خبرگان و استادان و انجام مطالعات اکتشافی و مقدماتی ۷۱ گویه شناسایی شد. سپس در قالب یک پرسشنامه ۵ ارزشی لیکرت از پاسخگویان خواسته شد تا اعلام کنند تا چه اندازه آن عامل از نظر آنها بازدارنده استعدادیابی در ورزش کشور است. آنگاه با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی موانع دسته‌بندی شد. به این منظور ابتدا با استفاده از شاخص کیزر مایر (۰/۸۱۵) و آزمون بارتلت ($K^2=12368/09$; $Sig=0/001$) و

نرم‌افزار پی ال اس انجام گرفت. تحلیل عاملی مرتبه اول در حالت استاندارد نشان داد که تمامی ۷۰ سؤال در هفت گویه مورد نظر (به جز سؤال ۵۰ در سازه مدیریتی)، دارای بار عاملی مناسب بودند که نتایج آن در جدول ۴ آمده است. برای سنجش پایایی مدل به بررسی پایایی ترکیبی، آلفای کرونباخ و روایی همگرایی (میانگین واریانس استخراج‌شده) پرداخته شد و نتایج آن در جدول ۲ آمده است.

همچنین مشخص شد که عوامل به‌دست‌آمده در کل ۷۴/۱۱ از واریانس جامعه را تبیین می‌کنند. در تمامی متغیرها رقم بار عاملی، که هرچه میزان آن بیشتر باشد سطح معنی‌داری عامل در تفسیر ماتریس عاملی افزایش می‌یابد، بالاتر از ۰/۴ بود که نشان از معنادار بودن سؤالات و مناسب بودن پرسشنامه این پژوهش دارد. سپس به‌منظور اطمینان از فرایند استخراج عامل‌های موانع استعدادیابی در ورزش ایران تحلیل عاملی تأییدی با

جدول ۲. پایایی مرکب، آلفای کرونباخ و روایی همگرایی مدل تحقیق

متغیرها	پایایی مرکب (CR)	روایی همگرایی (AVE)	آلفای کرونباخ
علمی پژوهشی	۰/۹۸	۰/۸۴	۰/۹۷
انسانی	۰/۹۵	۰/۷۷	۰/۹۴
فرایندی	۰/۹۷	۰/۸۱	۰/۹۷
حمایتی پشتیبانی	۰/۹۵	۰/۶۵	۰/۹۴
مالی	۰/۹۵	۰/۷۱	۰/۹۴
مدیریتی	۰/۹۳	۰/۵۳	۰/۹۳
زیربنایی	۰/۹۷	۰/۷۸	۰/۹۶

سازه با مقادیر ضرایب همبستگی بین سازه‌ها محاسبه می‌شود. در صورتی که سازه‌ها با شاخص‌های مربوط به خود همبستگی بیشتری داشته باشند تا سازه‌های دیگر، روایی واگرایی یا افتراقی مناسب مدل تأیید می‌شود. برای این کار یک ماتریس باید تشکیل داد که مقادیر قطر اصلی ماتریس جذر AVE هر سازه است و مقادیر پایین قطر اصلی ضرایب همبستگی بین سازه با سازه‌های دیگر است. این ماتریس در جدول ۳ نشان داده شده است، که اعداد رنگی شده در قطر ماتریس نشان از روایی افتراقی مدل دارد.

همان‌طور که در جدول ۲ مشخص است، همه متغیرها از پایایی بالایی در مدل برخوردارند. پایایی ترکیبی و آلفای کرونباخ بالای ۰/۷ نشان از قابل قبول بودن پایایی هر سازه تحقیق دارد. همچنین مقدار ملاک برای سطح قبولی روایی همگرایی ۰/۵ است (۶). مقادیر AVE مربوط به هر سازه از ۰/۵ بیشتر بوده و این مطلب مؤید این است که روایی همگرایی پرسشنامه حاضر در حد قابل قبول است. در قسمت روایی واگرایی میزان تفاوت بین شاخص‌های یک سازه با شاخص‌های سازه دیگر در مدل مقایسه می‌شود. این کار از طریق مقایسه جذر AVE هر

جدول ۳. ماتریس مقایسه جذر میانگین واریانس استخراج شده و ضرایب همبستگی سازه‌ها

علمی پژوهشی	انسانی	فرایندی	حمایتی پشتیبانی	مالی	مدیریتی	زیربنایی
علمی پژوهشی	۰/۹۱					
انسانی	۰/۳۹	۰/۸۷				
فرایندی	۰/۵۲	۰/۳۱	۰/۹۰			
حمایتی پشتیبانی	۰/۳۱	۰/۰۸	۰/۱۸	۰/۸۲		
مالی	۰/۴۱	۰/۳۲	۰/۵۰	۰/۰۹	۰/۸۴	
مدیریتی	۰/۵۰	۰/۲۶	۰/۴۵	۰/۲۶	۰/۷۲	
زیربنایی	۰/۳۷	۰/۳۵	۰/۵۸	۰/۱۲	۰/۳۸	۰/۸۸

نشان داد که از نظر پاسخگویان موانع انسانی با میانگین ۵/۴۷ دارای بیشترین اهمیت و موانع فرایندی با میانگین ۲/۵۷ دارای کمترین میزان اهمیت‌اند. همچنین سایر موانع به ترتیب میزان اهمیت در جدول مذکور نشان داده شدند. سطح معناداری به دست آمده نیز نشان از این دارد که میانگین رتبه افراد یکسان نیست.

خروجی نرم‌افزار پی ال اس نشان داد که تمامی بارهای عاملی هفت متغیر مورد نظر مناسب بودند، به جز در سازه مدیریتی که سؤال ۵۰ دارای بار عاملی ۰/۲۴ بود و از سازه مدل حذف و تحلیل عاملی بار دیگر در نرم‌افزار اجرا شد و ضریب استاندارد، ضریب معناداری و ضریب تعیین برای هر یک از مؤلفه‌ها به صورت مناسب به دست آمد. یافته‌های جدول ۴ که نتیجه آزمون فریدمن است،

جدول ۴. اولویت‌بندی موانع استعدادیابی در ورزش ایران

متغیرها	میانگین	رتبه	تعداد نمونه	خی‌دو	درجه آزادی	سطح معناداری
انسانی	۵/۴۷	۱				
زیربنایی	۲/۹۱	۵				
مالی	۵/۵۴	۲				
فرایندی	۲/۵۷	۶	۱۴۵	۴۰۶/۵۷	۶	۰/۰۰۱
مدیریتی	۴/۴۶	۴				
علمی پژوهشی	۲/۱۱	۷				
حمایتی پشتیبانی	۴/۹۴	۳				

بحث و نتیجه‌گیری

همان‌طور که اشاره شد، هدف از تحقیق حاضر بررسی موانع استعدادیابی در ورزش ایران بود. در این زمینه نتایج تحقیق نشان داد که ۷۰ مانع در مسیر استعدادیابی ایران تا رسیدن به هدف خود که شکوفا شدن ورزش قهرمانی و حرفه‌ای کشور است، وجود دارد. این موانع در هفت فاکتور

دسته‌بندی شدند و فاکتورها با استفاده از نتایج آزمون فریدمن که در جدول ۴ آمده است، اولویت‌بندی شدند تا به ترتیب از مهم‌ترین به کم‌اهمیت‌ترین فاکتور در این حوزه مشخص شوند. فاکتور موانع انسانی با شش مؤلفه، مهم‌ترین فاکتور شناخته شد. موانع دسته‌بندی شده در این قسمت مربوط به منابع انسانی است که در امر

اغلب مربوط به موانع مدیریتی، برنامه‌ریزی‌های راهبردی، سیاست‌ها، خط‌مشی‌ها، ارتباطات سازمان‌ها و مدیران ورزشی در رأس نهادهای ورزشی کشور است. نتایج این مؤلفه با نتایج تحقیقات قراخلو و همکاران (۱۳۸۸)، حسینی (۱۳۸۹)، نادریان و سلطان حسینی (۱۳۹۰)، کشاورز و همکاران (۱۳۹۳)، دوستداری و همکاران (۱۳۹۴)، نظری و عابدی (۲۰۱۳) همخوانی داشت (۲۶،۲۲،۲۰،۱۳،۱۰). فاکتوری که رتبه پنجم را در میان فاکتورها به خود اختصاص داد، فاکتور موانع زیربنایی با ۱۰ مؤلفه بود. مؤلفه‌های این فاکتور اغلب به بررسی موانعی می‌پردازند که از ملزومات مبحث استعدادیابی و فعالیت‌های اجرایی استعدادیابی هستند. در گذشته استعدادیابی به صورت سنتی و تکنیک‌های چشمی انجام می‌گرفت، اما با پیشرفت‌هایی که در علم صورت گرفت، امروزه مدل‌های استعدادیابی علمی و نوین زیادی پا به این عرصه گذاشته‌اند که در دنیا به کار گرفته شده و می‌شوند و بسیاری از این مدل‌ها به خوبی جوابگوی نیازهای این عرصه بوده‌اند. به منظور اجرایی و کاربردی شدن مدل‌های استعدادیابی نوین امکاناتی مانند سالن‌های ورزشی، امکانات ورزشی در رشته‌های متنوع، ابزار و وسایل مخصوص سنجش و اندازه‌گیری، نرم‌افزارهای کامپیوتری، وسایل تست‌های آزمایشگاهی و ... باید در اختیار متخصصان امر قرار گیرد. همان‌طور که می‌دانیم، این امکانات در بسیاری از نقاط کشور وجود ندارند یا اگر موجود باشد، به صورت ناقص، محدود و گاه به صورت بلااستفاده یا خارج از سرویس هستند. نبود این امکانات موجب کم شدن توان اجرایی مدل‌های نوین در استعدادیابی و کاهش توانایی متخصصان در به‌کارگیری تست‌ها و روش‌های مختلف استعدادیابی و در نهایت بازگشت و درجا زدن در روش سنتی می‌شود. نتایج تحقیق در مؤلفه حاضر با نتایج تحقیقات ارمیان (۱۳۸۲)،

استعدادیابی دخیل‌اند و مشکلات مربوط به این قسمت اغلب مربوط به نبود تخصص و حرفه کافی در بین افرادی است که در امر استعدادیابی درگیر بوده و متولیان این امر هستند. نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات ارمیان (۱۳۸۲)، حسینی (۱۳۸۹)، کشاورز و همکاران (۱۳۹۳)، گل‌بین^۱ و همکاران (۲۰۱۰)، کراسیلیشچیکو^۲ (۲۰۱۱) و نظری و عابدی (۲۰۱۳) همخوانی داشت (۲۶،۲۵،۲۴،۲۰،۱۰،۱). فاکتور دوم از نظر میزان اهمیت موانع مالی با ۹ مؤلفه بود. مؤلفه‌های این فاکتور مربوط به موانع مالی و کمبود بودجه در سازمان‌های ورزشی کشور و به تبع در عرصه استعدادیابی ورزش کشور بود که از مهم‌ترین دلایل آن می‌توان به دولتی بودن ورزش کشور و فراهم نشدن تسهیلات جهت ورود بخش خصوصی به ورزش کشور اشاره کرد. نتایج حاضر با نتایج تحقیقات رضوی و همکاران (۱۳۸۳)، الهی و سجادی (۱۳۸۸)، حسینی (۱۳۸۹)، کشر و سلیمانی (۱۳۹۱)، امیری و همکاران (۱۳۹۲)، کشاورز و همکاران (۱۳۹۳)، دوستداری و همکاران (۱۳۹۴)، نظری و عابدی (۲۰۱۳) همخوانی داشت (۲۶،۲۱،۲۰،۱۴،۱۳،۱۰،۵،۴). فاکتوری که اولویت سوم را بین سایر فاکتورها از نظر اهمیت به خود اختصاص داد، فاکتور موانع حمایتی و پشتیبانی با ۱۱ مؤلفه بود. نتایج به دست آمده در این فاکتور با نتایج تحقیقات قراخلو و همکاران (۱۳۸۸)، حسینی (۱۳۸۹)، کارگر و همکاران (۱۳۹۰)، خالدیان و همکاران (۱۳۹۲)، کشاورز و همکاران (۱۳۹۳)، ابوت^۳ و همکاران (۲۰۰۵) و گل‌بین و همکاران (۲۰۱۰) همخوانی داشت (۲۶،۲۳،۲۰،۱۹،۱۸،۱۱،۱۰). بین سایر فاکتورها از نظر اهمیت به خود اختصاص داد، موانع مدیریتی با ۱۴ مؤلفه بود. مؤلفه‌های این فاکتور

1. Gulbin
2. Krasilshchikov
3. Abbott

دامنگیر آن شده است. با وضعیت‌های به‌وجودآمده مانند پذیرش دانشجویان در مقاطع تحصیلات تکمیلی و همچنین اعطای امتیاز در نهادهای مختلف با توجه به کمیت رزومه‌ها و کتاب‌ها و مقالات نگارش‌شده، نه کیفیت آنها و موارد این‌چنینی، بی‌شک شاهد پایین آمدن غنا و دقت تحقیقات و ایجاد بی‌راهه‌هایی در این زمینه خواهیم بود. پژوهش در حوزه استعدادیابی نیز از این موارد استثنا نیست و دچار این وضعیت می‌شود. همچنین سیاستگذاری در زمینه نیازهای پژوهشی در حوزه استعدادیابی با توجه به نظر مصاحبه‌شوندگان، اصولی و براساس نیازسنجی نیست. در میان اولویت‌های پژوهشی نهادهای متولی پژوهش در علوم ورزشی کشور، در زمینه استعدادیابی و خلأهای موجود در این حوزه، عنوان تحقیقاتی بسیار کم دیده می‌شود. نتایج تحقیق در مؤلفه حاضر با نتایج مطالعات حسینی (۱۳۸۹) و کشاورز و همکاران (۱۳۹۳) همخوانی داشت (۱۰، ۲۰). در نهایت با توجه به یافته‌های تحقیق که شرح داده شد، تعداد ۷۰ مانع در استعدادیابی ورزش ایران شناسایی شد که در هفت فاکتور دسته‌بندی شدند و اولویت‌بندی اهمیت فاکتورها در نتیجه آزمون فریدمن این‌گونه بود: ۱. موانع انسانی، ۲. موانع مالی، ۳. موانع حمایتی و پشتیبانی، ۴. موانع مدیریتی، ۵. موانع زیربنایی، ۶. موانع فرایندی، و ۷. موانع علمی و پژوهشی.

قراخلو و همکاران (۱۳۸۸)، حسینی (۱۳۸۹)، جهان‌دیده و همکاران (۱۳۹۱)، کشاورز و همکاران (۱۳۹۳) و دوستداری و همکاران (۱۳۹۴) همخوانی داشت (۱، ۱۰، ۱۸، ۲۰). فاکتوری که رتبه ششم را از نظر اهمیت در میان سایر فاکتورها به خود اختصاص داد، فاکتور موانع فرایندی با ۱۰ مؤلفه بود. مؤلفه‌های این فاکتور اغلب مربوط به مشکلات اجرایی مدل‌ها و روش‌های استعدادیابی از نقطه ابتدایی تا پایانی در کشور که مانع از دستیابی به اهداف در این عرصه می‌شود، هستند. نتایج تحقیق در این مؤلفه نیز با نتایج تحقیقات خسروی زاده (۱۳۸۷)، قراخلو و همکاران (۱۳۸۸)، حسینی (۱۳۸۹) و دوستداری و همکاران (۱۳۹۴) همخوانی داشت (۱۰، ۱۲، ۱۳، ۱۸). فاکتوری که از نظر اهمیت در رتبه آخر قرار گرفت، فاکتور موانع علمی-پژوهشی با ۱۰ مؤلفه بود. در کشور نهادی که به‌صورت اختصاصی عهده‌دار تحقیق در زمینه استعدادیابی باشد، وجود ندارد. همچنین نتایج تحقیقات و پژوهش‌های انجام‌گرفته صرفاً در کتابخانه‌ها انبار شده و از آنها استفاده عملیاتی نمی‌شود. با توجه به وضعیت پژوهشی کشور درک می‌شود که پیشرفت‌های بسیاری در این حوزه داشته‌ایم، اما با نگاهی عمیق و تخصصی به مجلات علمی-پژوهشی و محتوای آنها و تحقیقات انجام‌گرفته می‌توان گفت که پژوهش در کشور به سمت کمیت‌گرایی در حال حرکت است تا کیفیت‌گرایی و این معضلی است که حوزه پژوهش

منابع و مأخذ

۱. ارمیان، فرشید (۱۳۸۲). «کتابچه مجموعه مقالات اولین همایش ملی استعدادیابی در ورزش»، معاونت تربیت بدنی و تندرستی آموزش و پرورش، ص ۱۱۸-۱۱۰.
۲. اسدی، نوید (۱۳۹۳). «طراحی نظام مطلوب استعدادیابی ورزش بسیج ایران»، طرح تحقیقاتی، پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی بسیج، تهران، ص ۶۳-۵۴.

۳. الهی، علیرضا؛ سجادی، نصر... (۱۳۸۸). «موانع موجود در توسعه جذب درآمد حاصل از حمایت مالی در صنعت فوتبال جمهوری اسلامی ایران»، مجله مدیریت ورزشی، ش ۱، ص ۳۴-۲۰.
۴. امیرتاش، علی محمد (۱۳۸۴). «وضعیت موجود و شاخص‌های استعدادیابی هندبال سالنی مردان از دیدگاه مربیان نخبه کشور»، نشریه علوم حرکتی و ورزش، ج ۱، ش ۶، ص ۵۱-۲۵.
۵. امیری، مجتبی؛ نیری، شهرزاد؛ صفاری، مرجان؛ دلیری راغب، فاطمه (۱۳۹۲). «تبیین و اولویت‌بندی موانع فراروی خصوصی‌سازی و مشارکت بخش خصوصی در توسعه ورزش»، نشریه مدیریت ورزشی، دوره ۵، ش ۴، ص ۱۰۶-۸۳.
۶. آذر، عادل؛ قنواتی، مهدی؛ غلامزاده، رسول (۱۳۹۱). «مدل‌سازی مسیری- ساختاری در مدیریت: کاربرد نرم‌افزار اسمارت پی ال اس»، تهران: نگاه دانش، ص ۳۵-۲۰.
۷. براون، جیم (۱۳۸۴). «استعدادیابی در ورزش»، ترجمه سعید ارشم و الهام رادنیبا. چ اول، تهران: نشر علم و حرکت، ص ۸۰-۹۱.
۸. بیگدلی، مهدی (۱۳۸۵). «نظام راهبردی آموزش و ارتقای مربیان انگلستان»، سری مقالات اولین همایش ملی مدیریت ورزشی با تأکید بر سند چشم‌انداز بیست‌ساله جمهوری اسلامی ایران، تهران: آکادمی ملی المپیک و پارالمپیک، ص ۹۲-۸۳.
۹. جهان‌دیده، محمدعلی؛ حمیدی، مهرزاد؛ زر، عبدالصالح (۱۳۹۱). «شناسایی و اولویت‌بندی نیازهای استعداددهای ورزشی از دیدگاه ورزشکاران لیگ حرفه‌ای شیراز»، کتابچه دومین همایش استعدادیابی ورزشی، ص ۹۰-۱۰.
۱۰. حسینی، شاهو (۱۳۸۹). «تدوین استراتژی‌های استعدادیابی در ورزش قهرمانی کشور (ایران)»، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه شمال، ص ۱۰۲-۹۵.
۱۱. خالدیان، محمد؛ مصطفایی، فردین؛ صمدی، مهران؛ کیا، فرخ (۱۳۹۲). «نقش رسانه‌های جمعی در توسعه ورزش»، مدیریت ارتباطات در رسانه‌های ورزشی، سال اول، ش ۲، ص ۵۲-۴۵.
۱۲. خسروی‌زاده، اسفندیار (۱۳۸۷). «شناسایی استعداددهای ورزشی دانش آموزان ابتدایی گامی اساسی در جهت پیشبرد ورزش قهرمانی»، مجموعه مقالات دومین کنگره علمی ورزش مدارس با تأکید بر ورزش دوره ابتدایی، تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش، تهران، ص ۱۳-۱۲.
۱۳. دوستداری، سجاد؛ اشرف گنجوی، فریده؛ سهیلی، بهزاد (۱۳۹۴). «بررسی مشکلات استعدادیابی فوتبال»، نشریه مدیریت ورزشی، دوره ۷، ش ۴، ص ۶۳۵-۶۲۱.
۱۴. رضوی، محمدحسین؛ خوش‌چهره، محمد؛ کاظم‌نژاد، انوشیروان؛ اسدی، حسن (۱۳۸۳). «خصوصی‌سازی در ورزش با تأکید بر ورزش قهرمانی»، فصلنامه المپیک، سال دوازدهم، ش ۴، ص ۸۶-۷۵.
۱۵. سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران (مرکز ملی مدیریت و توسعه ورزش کشور) (۱۳۸۴). «مطالعات تفصیلی توسعه ورزش قهرمانی»، چ اول، تهران: سیب سبز، ص ۳۲-۲۰.
۱۶. فراهانی، ابوالفضل؛ عبدوی بافتانی، فاطمه (۱۳۸۳). «امکانات و تجهیزات پایگاه‌های ورزش قهرمانی و نقش آن در توسعه ورزش کشور»، نشریه حرکت، ش ۲۹، ص ۸۳-۶۹.

۱۷. قراخلو، رضا (۱۳۸۲). «بررسی وضع موجود و تدوین شاخص‌های استعدادیابی در رشته فوتبال»، طرح پژوهشی پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزش، تهران، ص ۴۸-۳۲.
۱۸. قراخلو، رضا؛ حسینی کاخک، سید علیرضا؛ رجبی، حمید (۱۳۸۸). «نیمرخ آنترپوومتریکی، آمادگی جسمانی و مهارتی پسران ۱۰ تا ۲۰ سال و ظرفیت‌های قهرمانی شهرهای منتخب کشور»، پژوهش در علوم ورزشی، ش ۲۵، ص ۳۶-۱۳.
۱۹. کارگر، غلامعلی؛ ظریفی، مجتبی؛ علیزاده، نوراله (۱۳۹۰). «مشارکت بخش خصوصی در توسعه باشگاه‌ها و تفریحات ورزشی با تأکید بر اشتغال‌زایی»، همایش ملی تفریحات ورزشی، تفریح سالم- شهر سالم (اقتصاد و تفریحات ورزشی)، سازمان ورزش و اداره کل مطالعات فرهنگی اجتماعی شهرداری تهران، تهران، ص ۱۳-۱۱.
۲۰. کشاورز، لقمان؛ فراهانی، ابوالفضل؛ صادقی، علی (۱۳۹۳). «تحلیل عاملی قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدهای توسعه ورزش قهرمانی ایران»، رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی، دوره ۲، ش ۶، ص ۹۷-۸۳.
۲۱. کشکر، سارا؛ سلیمانی، مجتبی (۱۳۹۱). «نقش برنامه خصوصی‌سازی بر توسعه ورزش همگانی از دیدگاه کارشناسان»، پژوهش‌های کاربردی مدیریت و علوم زیستی در ورزش، ش ۲، ص ۱۰۴-۹۹.
۲۲. نادریان، مسعود؛ سلطان حسینی، محمد (۱۳۹۰). «مهارت‌ها و توانایی‌های فنی برای مدیران ورزشی»، پژوهش‌های مدیریت ورزشی و علوم حرکتی، سال اول، ش ۲، ص ۱۸-۱۱.
23. Abbott, A., Button, C., Pepping, GJ. (2005). "Unnatural selection: Talent identification and development in sport". *Nonlinear Dynamics, Psychology, and Life Sciences*, 9(1), pp: 61-88.
24. Gulbin, J. P., Oldenziel, K. E., Weissensteiner, J. R., Gagne, F. (2010). "A look through the rear view mirror: Developmental experiences and insights of high performance athletes". *Talented Development and Excellence*, 12(2), pp: 55-64.
25. Krasilshchikov, O. (2011). "Talent recognition and development-elaborating on a principle model". *International Journal of Developmental Sport Management*, 1(1), pp: 24-33.
26. Nazari, R., Abedi H. P. (2013). "Development of perspectives and strategic planning in sport". *Management and Administrative Sciences Review*, 2(2), pp: 104-113.